

โมทนาสาธุสาร

ฉบับเดือนมีนาคม ๒๕๕๕

พระธรรมเทศนาโครงการปฏิบัติธรรมเฉลิมพระชนมพรรษาในหลวงครบ ๗๐๖ พรรษา

เรื่องเฉลิมฉลองที่ใจดีบุญ

วันจันทร์ที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔

คำว่าเฉลิมฉลองนะเราก็เฉลิมฉลองที่ใจเรานั้นแหละไม่ใช่เราต้องไปเฉลิมฉลองที่ไหน

ใจของเราให้รู้จักความดีความชั่วรู้จักบุญคุณของประเทศชาติ พระพุทธศาสนา

พระมหากษัตริย์ต้องเรียกว่ารู้จักคุณของแผ่นดิน

เหมือนกับที่เราทำนาปลูกข้าวปลูกผลไม้อะไรเนี่ยให้รู้จักคุณแผ่นดินเหมือนกับเนี่ยเขานึกถึงคุณพระแม่โพสพอะไรเนี่ยที่ต้องรับขวัญอะไรเนี่ยก็เหมือนกัน

วันเกิดของพระองค์ท่านก็เฉลิมฉลองด้วยการจงรักภักดีไม่ทำให้เกิดการวิวาทบาทหมางเป็นผู้ทำให้อยู่ในตามกฎหมายอยู่ในศีลในธรรมเนี่ย ไม่ต้องทะเลาะเบาะแว้งกันในบ้านนะ

นั่นนะถ้าบ้านเราทะเลาะกันหรือครอบครัวเราทะเลาะกันไม่มีความสุข

ลามปามไปถึงเป็นหมู่เป็นก๊กเป็นเหล่าเป็นพรรคเป็นพวกไปสร้างกรรมทำผิดขึ้นมาก็ยิ่งจะเดือดร้อนมากมายแพร่ขยายไปถึงจรรยาคุณวายอะไรเนี่ยพวกนี้สมควรที่จะให้เหตุผลเฉพาะตนได้แล้วรู้จักสำนึกในคุณที่อยู่ในประเทศชาติพระพุทธศาสนาพระมหากษัตริย์บ้านใดเมืองใดไม่เคารพในกฎหมายบ้านเมืองจะเป็นบ้านเป็นเมืองได้ยังงัยต้องถามอย่างนี้

เหมือนกับตระกูลก็ต้องมีกฎมีระเบียบต้องอยู่ในโอวาทของพ่อแม่พี่น้องอยู่ในโรงเรียนก็ต้องมีกฎมีระเบียบห้ามการทำผิดให้ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนหาวิชาความรู้ไม่ใช่เอาโรงเรียนมาเป็นโรงอะไรก็ไม่รู้เป็นที่นัดชุมนุมหรือที่ปลุกมือบหรือทำอะไรกันต้องรู้จักใช้ คำว่ารู้จักใช้ก็คือรู้จักใช้ทำประโยชน์ให้ถูกต้อง

อย่าพยายามทำให้วิปริตผิดเพี้ยนไปนั่นนะเหมือนกับเอาตมามาเทศนาไปแล้วเรื่องจรรยาบรรณคุณนั่นนะ

จรรยาบรรณของบ้านเมืองก็ต้องมีกฎมีระเบียบ คนที่จะอยู่ในกฎในระเบียบได้ก็ต้องมีคุณธรรม

รู้ทุกข้อโทษเกิดความเบื่อหน่ายในทุกข้อโทษแล้วจะได้วางเฉย

ไม่จู้วางเฉยไม่ได้หรอกเดือดร้อนกันไปทุกคน ไม่ว่าจะพ่อแม่พี่น้องบุตรภรรยาสามีเนี่ยเดือดร้อนกันหมดเลย

เหมือนครอบครัวใหญ่ประเทศชาติบ้านเมืองเหมือนในหลวงท่านเป็นพ่อหลวงใหญ่ปกครองทั้งประเทศ

เราปกครองในบ้านเป็นพ่อเป็นแม่ปกครองในบ้านก็พยายามให้ลูกบ้านลูกหลานเหลนอยู่ในกฎอยู่ในระเบียบ

บ ฟังฝึกหัดดัดนิสัยตั้งแต่เล็กแต่น้อยเนี่ย ที่เรียกว่าไม่แข็งดัดยากไม่อ่อนดัดง่าย

ต้องฝึกหัดดัดนิสัยให้รู้จักสัมมาคารวะผู้หลักผู้ใหญ่ผู้น้อยนั้นแหละแล้วมันก็เป็นไปตามลำดับขั้น

รู้จักเกรงอกเกรงใจที่เรียกว่าหิริโอตตปยะเกรงกลัวบาปหรือเกรงกลัวต่อทุกข์เกรงกลัวต่อการลงโทษถูกทำผิด

เมื่อทำผิดแล้วถูกลงโทษต้องทำความดีให้ปรากฏเรียนดีเนี่ยไม่ใช่ไปเรียนชั่ว

โรงเรียนทุกโรงเรียนนั่นนะสูงสุดสอนได้แค่เป็นนายกรัฐมนตรีนะเนี่ย

โรงเรียนถ้าสอนได้เป็นนายกรัฐมนตรีก็น่าดีก็ทำประโยชน์ได้มาก ถ้าทำชั่วก็ทำลายประเทศชาติได้มาก

ทำร้ายโอกาสประชาชนในประเทศได้มาก

พระก็เหมือนกันพระเจ้าสร้างโบสถ์ได้พระอรหันต์มาองค์หนึ่งก็เป็นประโยชน์ทั่วโลกคຸ້ມหมายถึงว่าได้มาองค์เดียวถ้าได้มาสำเร็จมรรคผลนิพพานได้ก็คຸ້ມสอนคนได้ทั้งโลกเหมือนกันสร้างประโยชน์คุณงามความดีให้บ้านเมืองประเทศชาติทำให้ศาสนาเจริญทำให้มรรคผลนิพพานเผยแพร่ไปทั่วโลกเช่นเดียวกัน

ไม่ใช่จะไปสร้างนั่นสร้างนี่ ดีกว่านั้นดีกว่านี้เนี่ยมันคนละเรื่องกัน ดีทางโลกมันจะดีสักแค่ไหนกัน ดีแค่อนิจจัง ทุกขัง อนัตตาแล้วมันจะดียังยืนถาวรได้ยังงัย?

ดีทางธรรมเนี่ยบรรลุมรรคผลนิพพานไม่ต้องมาเกิดแก่เจ็บตายเนี่ยไม่ต้องมาเวียนว่ายตายเกิดเนี่ยเราก็จะได้เห็นความแตกต่างของความดี

เพราะฉะนั้นใครมีหน้าที่อะไรก็พยายามทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์แบบ

เหมือนการเป็นครูเป็นเด็กนักเรียนอะไรก็ต้องทำหน้าที่ของตน รู้จักเรียน

หมายถึงว่าวิชาใดที่ยังไม่รู้ก็ต้องเรียนให้รู้ให้เข้าใจเนี่ยเพราะจะเป็นประโยชน์ในภายภาคหน้าที่เราจะอาศัยการดำรงชีวิตอยู่แล้วก็ไม่ให้เบียดเบียนตัวเองไม่ให้เบียดเบียนผู้อื่น

เนี่ยพระพุทธเจ้าสอนไม่ให้เบียดเบียนตัวเองและผู้อื่นไม่ให้เดือดร้อนเราจะทำยังงัย?

เนี่ยวิธีแก้ไขเราจะทำยังงัย? เราก็ต้องเป็นคนไม่ตามใจตัวเองแล้วก็ไม่ควรบังคับใจคนอื่น

ไม่ตามใจตัวเองเช่นอยากจะทำเขาก็อย่าไปตามใจ อยากขโมยของเขาก็อย่าตามใจ

อยากประพฤติผิดบุตรภรรยาสามีเขาก็อย่าตามใจ

อยากหลอกหลวงต้มตุ๋นกินเหล้าเมายาก็อย่าตามใจเนี่ยเชื่อว่าไม่เบียดเบียนตัวเองให้เดือดร้อน

การไม่บังคับใจคนอื่นจะทำยังงัย? ก็คืออย่าไปบังคับคนอื่นให้เขาไปฆ่าคนฆ่าสัตว์

อย่าไปบังคับให้เขาไปเป็นโจรไปปล้นไปจี้ อย่าไปบังคับให้เขาต้องไปประพฤติผิดจากบุตรภรรยาสามีเขา

อย่าไปบังคับให้เขาเสียสัจจะหลอกหลวงต้มตุ๋น

เขาไม่กินเหล้าก็อย่าไปบังคับให้เขากินเหล้าเนี่ยเชื่อว่าไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่นให้เดือดร้อนเนี่ยจำไว้เป็นพื้นฐานเป็นหลักในการที่จะฝึกหัดตัดสินใจตัวเอง

ไม่อย่างนั้นแล้วก็เอาตัวไม่รอดหรอกเพราะเรื่องของเขาเราไม่ยุ่งเรื่องของเราก็จะจบจะสิ้นแต่เราไปเสือกกับเขาทุกเรื่อง

ไปบังคับจิตบังคับใจให้เขายอมรับเราเนี่ยเราต้องดูว่าการที่เขาจะบังคับให้เขาตามเราเนี่ยเรามีคุณความดีพร้อมหรือยัง ที่ว่าถึงพร้อมคุณความดีหรือยังมีศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรมหรือยัง

ถ้ายังไม่มีการพยายามทำให้มีซะ แล้วจะได้ไม่ไปสร้างโทษก่อทุกข์ทำให้ผู้อื่นลำบาก

เอาวัดเอาเปรียบผู้อื่นเป็นความชั่วความเลวต้องคิดอย่างนี้ ไม่มีหิริโอตตปละไม่เกรงกลัวต่อบาป

เพราะฉะนั้นเรารู้แล้วเราก็จะต้องพยายามไม่เบียดเบียนตัวเองและผู้อื่นให้เดือดร้อน

เนี่ยอันเนี่ยเป็นข้อใหญ่ใจความที่จะต้องรู้

ส่วนมากเบียดเบียนตัวเองด้วยเบียดเบียนคนอื่นด้วยใช้อำนาจผิดเกินความเป็นพ่อเป็นแม่เป็นบุตรภรรยาเป็นสามีเป็นภรรยาขอกฎหมายต้องว่าอย่างนี้ ผิดแล้วก็คือผิด จะเอาผิดมาเป็นฎกไม่ได้

เพราะฉะนั้นเราก็จะต้องมีความยุติธรรมมีความเป็นธรรมให้แก่ตัวเองและผู้อื่น

เมื่อเรามีความยุติธรรมแก่ตัวเองมีความยุติธรรมแก่ผู้อื่นตัวเองก็ไม่เดือดร้อน ผู้อื่นก็ไม่เดือดร้อน
ครอบครัวก็อยู่เป็นสุขประเทศชาติบ้านเมืองก็สงบสุข เพราะฉะนั้นเนียเป็นพื้นฐานทั้งหมดเลย
พระพุทธเจ้าสอนแยกแยะไว้มากมาย แต่ผู้ที่ค้นคว้าหาหลักธรรมนำมาสอนเนียน้อยมาก
ส่วนมากเอาเข้าข้างตัวเองเขาเรียกอัตโนมติถาธิบาย ไม่เอาคำสอนของพระองค์มาสอน
เอาความรู้ความเห็นของตัวเองมาสอนมาพูดทำให้เชื่อไปอย่างผิดๆ ทำไมจึงเชื่ออย่างผิดๆ?
เพราะพวกนี้ไม่ได้ทรงศีลทรงธรรมไม่ตั้งใจประพฤติปฏิบัติธรรมให้ได้มรรคได้ผลสูงสุด
ถ้าเรารู้พระธรรมคำสอนแล้วมุ่งสู่พระนิพพานแล้วไม่ลังเลสงสัยในพระพุทธโอวาทแล้วนั้นแหละเอาคำสั่ง
สอนของพระองค์ซึ่งเป็นของบริสุทธิ์เป็นอริยสังคจธรรมต้องว่าอริยสังคจธรรมเป็นความจริงอันประเสริฐ
ที่พระองค์คือผู้ส่างแสงงามมาแนะนำสั่งสอน
แต่คนชั่วคนเลวก็กลัวจะพวกนี้มีความสุขสงบสุขหรือจะหนีไปหมดไม่มีคนใช้ก็พยายามเบียดเบียนข่มเห
งรังแกออกกฎหมายบังคับไม่ให้เด็กมีการศึกษาเล่าเรียนเนีย แล้วก็ทำลายระบบการปกครอง
เนียไม่ยกย่องให้เกียรติครู
ทุกวันนี้การที่จะให้ครูที่เป็นหัวใจของการที่จะทำให้ประเทศชาติบ้านเมืองเนี่ยเจริญรุ่งเรืองเนี่ยหาได้ยาก
เพราะปล่อยให้ครูเป็นหนี้เป็นสินกัน เล่นการพนันกัน แล้วก็คอร์รัปชั่นเนียพวกเนีย
เพราะฉะนั้นชะตาบ้านชะตาเมืองเนียอยู่ในกำมือครูทั้งนั้นนะ
ถ้าครูเราไม่ตั้งใจสอนแล้วนักเรียนเราจะมีความรู้ได้อย่างไร? เนียนักเรียนโง่หรือนักเรียนฉลาด?
เมื่อนักเรียนโง่ประเทศชาติก็ต้องล่มจมแน่นอนประเทศชาติต้องเป็นขี้ข้าเขาแน่
เพราะฉะนั้นพวกนักเรียนเนียก็ต้องปลูกเสกมันทุกวันเลยเนียต้องพยายามตั้งใจสอนให้ดีให้อยู่ในกฎในระ
เบียบอย่าไปสร้างกรรมทำผิด ประเทศชาติจะเดือดร้อนอยู่ในบ้านในครอบครัวก็ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน
ทำให้ญาติพี่น้องเดือดร้อน ทำให้พ่อแม่เดือดร้อนเนีย
เพราะฉะนั้นต้องมันศึกษาอบรมให้การศึกษอบรมตั้งแต่เล็กแต่น้อย
พ่อแม่เป็นครูเป็นอาจารย์ของลูกตั้งแต่แรกเกิดนั้นนะ
ต่อมาก็ต้องอาศัยครูบาอาจารย์เพื่อความรู้เฉพาะทางศึกษาให้เจริญยิ่งขึ้นไป
แล้วเมื่อชำนาญทั้งการบ้านการเรือนก็จะเป็นผู้ปกครองหรือมีครอบครัวหรือมีลูกมีหลานก็จะมีกฎระเบียบ
บที่ดีงาม ไม่ก่อสร้างมลพิษยะอารมณัมะเร็งอารมณัมหรือชยะพิษเนีย
แต่พวกที่ดื้อเนียเป็นชยะสังคมต้องว่าเป็นชยะสังคมนักเรียนที่ไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนไม่ตั้งใจเป็นคนดีของ
พ่อแม่ของครูบาอาจารย์ ไม่ตั้งใจเป็นคนดีของประเทศชาติ
ไม่ตั้งใจเป็นทหารตำรวจที่ดีเนียพวกเนียพวกชยะสังคมทั้งนั้นเลย
ทำให้สังคมนียเสื่อมทรามและทำให้สังคมเดือดร้อนใช้เวลานานในทางที่ผิดเพราะฉะนั้นเนียให้รู้เอาไว้อย่าง
นี้ พระพุทธเจ้าจึงสอนไม่ให้เบียดเบียนตัวเองและผู้อื่นให้เดือดร้อน
พระองค์พูดสั้นๆแค่นี้แต่เราเนียมีปัญญาที่จะไปเข้าใจยังงัย? จะทำความรู้ความเข้าใจยังงัย?
เนียพระองค์เพียงแต่เป็นผู้สอนว่าอย่าเบียดเบียนตัวเองและผู้อื่นให้เดือดร้อนเนียกินความกว้างมากเลย

การที่เราจะไม่เบียดเบียนตัวเองให้เดือดร้อนก็คืออย่าตามใจตัวเอง

เนี่ยรากเหง้าอันสำคัญของเราเนี่ยเราต้องรู้จักฝึกหัดตัดสินใจเหมือนกับที่พระองค์สอนไว้ที่อาตมาพูดแล้วว่า จิตดี ทุนดี สุขภาพดี จิตที่ฝึกแล้วย่อมนำมาสู่ขมาให้ เพราะฉะนั้นการที่จิตไม่ฝึกหัดอบรมเนี่ย

ที่อบรมไม่ให้ตามใจตัวเองเนี่ยมันอยากเที่ยวอยากแอ้วอยากกินเหล้ากินชาไปไหนมาไหนใช้จ่ายเงินทองฟุ่มเฟือยนักเลงเจ้าชู้นักเลงหญิงนักเลงชายนักเลงการพนันเนี่ยต้องฝึกหัดทั้งนั้นไม่ให้ตามใจตัวเองทั้งนั้น เนี่ยไปสร้างปัญญาให้แก่ตัวเองไปสร้างปัญญาให้แก่ครอบครัว

เนี่ยเราจะต้องฝึกหัดตัดสินใจตัวเองให้ได้คืออย่าพยายามตามใจตัวเองและนิสัยดีก็เกิดขึ้นไม่อย่างนั้นแล้วนิสัยดีเกิดขึ้นไม่ได้เพราะไม่มีการฝึกหัด

เพราะฉะนั้นต้องเอาพระพุทธโอวาทคำสอนของพระองค์ถ่ายทอดสู่ใจตัวเองใจให้ก็เหมือนกับหิริโอตตปปะบั้ง ขันติโสรัจจะบ้างพวกเนี่ยเป็นธรรมอุปถัมภ์

ที่พระพุทธเจ้าเรียกว่าธรรมอันทำให้งามเนี่ยก็คือขันติโสรัจจะเนี่ย ถ้าเราข่มใจได้ไม่ฟุ้งซ่านไม่เดือดร้อน มีความสงบเสงี่ยมเจียมตัวอยู่เสมอ

เราเป็นคนทุกข์คนอยากคนจนคนลำบากไม่ใช่รำรวยล้านฟ้าอะไรแล้วเราก็ไม่สร้างปัญหาให้แก่ตัวเอง ไม่สร้างปัญหาให้แก่สังคม ไม่สร้างปัญหาให้แก่ประเทศชาติ

เพราะฉะนั้นเรารู้อย่างนี้แล้วเราก็จะได้ฝึกหัดลูกหลานเหลนโหลนทุกคนเนี่ย

ต้องให้มีการฝึกหัดตั้งแต่แรกเลยไม่ให้ตามใจตัวเอง

อยากเที่ยวอยากร้องรำทำเพลงอยากทำอะไรต้องดูกาลเทศะ

ถ้าเวลาครูสอนเราก็ต้องทำตามระเบียบตามที่ครูเขาสอน

ถ้าอยู่ในบ้านอย่าไปส่งเสียงเอะอะตึงตังโวยวายอะไรนั้นนะ

เป็นการผิดกาลเทศะเราอันไหนที่เขามีโรงยิมหรือมีโรงละครอะไรนั้นเราก็ควรไปศึกษาควรไปฝึกซ้อม

อยู่บ้านก็อย่าไปเสียงดังทำให้ชาวบ้านหรือข้างบ้านเขาเดือดร้อน

เพราะฉะนั้นต้องขีดเส้นเอาไว้เลยเนี่ยมีความสำคัญมากเลยเนี่ยพวกครูพวกอาจารย์เหล่าเนี่ยยังไม่รู้เพราะครูเองอาจารย์เองก็ยังไม่เคยฝึกหัดไม่เคยได้ยินได้ฟังอีก

เพราะฉะนั้นต้องไม่ตามใจตัวเองไม่ตามใจในทางสิ่งที่ชั่วแต่ต้องพยายามฝึกฝนให้คุ้นเคยกับความดีเช่นศีล ๕ ไม่ฆ่าสัตว์ไม่ฆ่าคนคุ้นเคยไว้ ไม่รักขโมยข้าวของเขา ไม่ประพฤติผิดบุตรภรรยาสามีเขา

ไม่หลอกหลวงต้มตุ๋น

ไม่กินเหล้าเมายาเนี่ยต้องฝึกให้คุ้นเคยให้เป็นนิสัยเขาเรียกจริยธรรมให้เป็นจริยวัตรเลยตัวเองเหมือนกับทุกวันนี้เราตื่นขึ้นมาเราต้องพิจารณาศีล ๕ ของเรา

สำรวจกฎหมายตามหลักครอบครัวหรือพ่อแม่แนะนำสั่งสอนเราต้องฝึกไว้ทุกวัน

แล้วสิ่งไหนที่ยังไม่รู้ก็ต้องเรียนเพื่อให้รู้ด้วย

ทำให้จิตให้คุ้นเคยด้วยและอันไหนที่ไม่ดีก็อย่าตามใจเดี๋ยวพ่อแม่จะเขี่ยนจะตีดูว่าอะไรต่างๆจะอับอายขายหน้าคนอื่นเขา

เราไม่ชอบให้ใครด่าว่าตบตีหรือพูดจาบลูดูหมิ่นเราก็จะต้องไม่ไปล่วงเกินและไม่ไปสร้างความเดือดร้อนใน

ให้ใครก็ตามโอวาทของพ่อแม่เนี่ยแหละมันถึงจะเข้าทำ
บ้านก็สงบสุขอยู่ในหมู่บ้านตำบลอำเภอทั้งตำบลอำเภอก็สงบสุข
ทั้งจังหวัดถ้าปฏิบัติเหมือนกันก็จังหวัดนั้นก็สงบสุข
ถ้าเป็นทั่วประเทศก็ทำให้ประเทศสงบสุขเพราะทุกคนไม่เบียดเบียนตัวเองและผู้อื่นให้เดือดร้อน
ไม่ตามใจตัวเองไม่ฆ่าสัตว์ฆ่าคนไม่ขโมยปล้นขโมยจี๊ไม่ประพฤติผิดบุตรภรรยาสามีเขา
บ้านไม่ต้องไปเสียค่ากุญแจเห็นมัยไม่ต้องไปเสียค่าลูกกรง
ไม่ต้องเสียอาวุธยุทธโธปกรณ์ป้องกันบ้านเนี่ยเสียค่ากับสิ่งเหล่านี้ไปเนี่ยมากมายมหาศาล
เพราะคนไม่มีศีลไม่มีธรรมเนี่ยทำให้ต้องสิ้นเปลืองมากมายโดยที่ไม่ได้คิดกันเลยว่าทำไมจึงต้องเปิดบ้านบ้าน
เราอยู่ดี ๆ ทำไมจึงต้องมีประตูรั้วรอบขอบชิด
ต้องมีเครื่องป้องกันภัยเดี๋ยวนี้ต้องมีเห็นมัยวงจรมัดเปิดอะไรเนี่ยเสียเงินเพิ่มทั้งนั้นเลยเนี่ย
แล้วเรายังไม่รู้เลยว่าไอ้ที่เรามีสิ่งเหล่านี้ป้องกันไว้เพื่ออะไร? ป้องกันคนชั่วคนเลวเนี่ยไอ้พวกตามใจตัวเอง
เห็นของใครชอบสวยชอบดีชอบงามก็ไปเที่ยวไปลักไปชิงไปปล้นไปจี๊เอามาเนี่ยเห็นมัยเนี่ยโทษมากมายเล
ย โทษของคนไม่มีศีลไม่มีธรรม บ้านเมืองใดไม่มีศีลไม่มีธรรมไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง
จะเป็นบ้านเป็นเมืองได้ยังงัย บ้านเมืองไม่มีชื่อไม่มีแป คนชั่วก็มาสร้างกรรมทำชั่ว
สร้างความทุกข์ยากลำบากเดือดร้อนไปทั่ว เพราะฉะนั้นต้องตั้งตนที่เรานั้นแหละต้องนับหนึ่งที่เรา นั้นนะ
เราจะเป็นคนดีของพ่อแม่ก่อน เราจะเชื่อฟังพ่อแม่ เราจะเชื่อฟังไปโรงเรียนเราต้องเชื่อฟังครูอาจารย์
มาบวชแล้วก็ตั้งใจศึกษาพระพุทโธวาทของพระพุทธเจ้า
เนี่ยมันจึงจะถูกต้องรู้จักหน้าที่ของตัวเองไม่ต้องให้ใครเขามาบังคับบัญชาเรา มันเป็นการฝึนจิตใจเนี่ยเรา
แล้วก็เป็นการปฏิบัติจิตใจโกรธถ้าเราทำไปตามระเบียบแบบนี้ความโกรธก็ไม่เกิดขึ้นเราจะมีดวงสว่างทุก
ขึ้นตอน
เราจะตั้งใจศึกษาเล่าเรียนความตั้งใจนั้นแหละเรียกว่าสมาธิแต่เราจะไปพูดว่านี่จะทำสมาธิอย่างนั้นอย่างนี้
เนี่ยไอ้เนี่ยไม่ใช่หน้าที่ของเด็กเลยที่จะต้องไปนั่งทำสมาธิ
แต่จะต้องบอกให้เขาตั้งใจเรียนตั้งใจศึกษาหาความรู้ เอาแค่ตั้งใจก็พอแล้ว
ถ้าพูดถึงสมาธิตั้งใจมันเนี่ยต้องมาเป็นผู้ปฏิบัติ
เพราะฉะนั้นจะไปใช้กับเด็กๆเดี๋ยวนี้เขาก็พยายามให้โรงเรียนไปนั่งสมาธิไปนั้นไปนี่กันเยอะแยะไปหมดแต่
ก็ยังไม่รู้เรื่องกันเลยเนี่ย การทำงานตั้งใจทำงานก็เป็นสมาธิได้
ร้องรำทำเพลงอยู่ให้ถูกคีย์ถูกจังหวะมันก็เป็นสมาธิได้
เห็นมัยสมาธิเนี่ยมีทั่วไปหมดเลยแต่ขึ้นอยู่กับความตั้งใจที่เราตั้งใจเล่นตั้งใจศึกษาอบรม
ตั้งใจเรียนนั้นแหละแล้วมันก็จะไปเอง
แล้วเมื่อเราเรียนรู้แล้วพอมารู้ว่าพระท่านสอนเรื่องสมาธิตั้งใจมันมันจะเข้าใจทันทีเลย อ้อ!
นี่มันไม่ต้องทำใจให้ว่างอย่างนี้เวลาโกรธเขาก็เว้นมันนะ
เสียงดังเสียงสูงเสียงต่ำเราต้องการเสียงค่อยหรือเสียงอะไรเราก็จะรู้เลยเนี่ย
วิธีของพระพุทธเจ้าต้องละเอียดอ่อนแบบนี้จะทำให้รู้เนี่ย เด็กต้องใช้ความตั้งใจไม่ต้อง

ถ้าสมาธิเนียต้องสอนผู้ใหญ่เนียผู้ใหญ่ตั้งใจทำความดีหรือเปล่าเนีย
 ถ้าตั้งใจทำดีก็เป็นสมาธิไม่นั้นก็มั่วกันไปหมดเดี๋ยวนี้ก็เป็นอาจารย์กันมากมายก่ายกองเป็นจวนรองจวนอะไ
 รกัน(หัวเราะ)เยอะเยอะ สับสนวุ่นวายกันไปทั่วโลกไม่รู้จักหน้าที่ของตัวเอง
 เพราะฉะนั้นนี่เมื่อเรารู้จักหน้าที่ของตัวเองแล้วเราไม่ก้าวก่ายหน้าที่ของใครแสดงว่าภาวะหรือความรับผิดชอบ
 ของของแต่ละคน
 ของพ่อของแม่ของบุตรภรรยาสามีของลูกเต้าเหล่าหลานของหมอของคนใช้ของทหารตำรวจของเจ้าฟ้าเจ้า
 แผ่นดิน เขามีกฎมีระเบียบมีกฎมณเฑียรบาลกันทั้งนั้นนะ ใครก้าวล่วงพระราชอำนาจไม่ได้
 เพราะต้องมีไว้กำหนดปราบปรามคนชั่วคนเลวที่มันขัดขวางขัดขืนทำผิดกฎหมายเนีย
 ทำตัวเปียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อนไม่นั้นก็ไม่กลัว บ้านไม่เป็นบ้านเดี๋ยวนี้ก็มากมาย
 การค้าการขายก็ไม่อยู่ในกฎระเบียบของพ่อค้าเนีย
 ไปค้าขายอาวุธไปค้าขายยาพิษไปค้าขายยาเสพติดอะไรเนียมากมายเลย
 พ่อค้าก็ต้องขายสิ่งที่เป็นประโยชน์
 อย่างพระพุทธเจ้าก็ยังห้ามค้าตระกูลอุบาสกอุบาสิกาเนียห้ามค้าขายมนุษย์ค้าขายยาพิษค้าขายของเมาค้
 ้าขายศาสตราอาวุธไม่แสวงหาบุญนอกพระพุทธศาสนาพระองค์วางไว้หมดเลยเนีย
 ถ้าทุกคนอยู่ในกฎระเบียบ ฟังรู้เข้าใจแล้วไม่มีโทษเลย
 มีแต่สุขอย่างเดียวมีความสุขสงบสุขเพราะทุกคนรู้หน้าที่เป็นพ่อค้าก็ไม่เอาเปรียบไม่ค้ำกำไรเกินควรเนียเพ
 ราะทำให้คนทุกข์คนยากเดือดร้อนทั้งนั้นแหละ
 ถ้าทุกคนมีคุณธรรมมีจริยธรรมมีศีลมีธรรมมีความยุติธรรมแก่ตัวเองมีความยุติธรรมแก่คนอื่น
 ไม่เปียดเบียนตนเองและผู้อื่นให้เดือดร้อนก็มีความสุขทั่วทั้งโลกเลยไม่ใช่เฉพาะประเทศใดประเทศหนึ่ง
 ถ้ามีกฎระเบียบอย่างนี้เราก็จะเห็นได้ชัดรู้ได้ชัดเป็นปัจเจกตั้งเลยไม่ต้องคิดมาก
 ไม่ต้องไปคิดหัวแทบแตกก็คิดไม่ได้มันจะทำยังไง สร้างปัญหาให้แก่ตัวเองแล้วจะแก้ปัญหายังงัย
 ผิดพลาดขึ้นมาแล้วเนียผิดศีลผิดธรรมขึ้นมาแล้วเนียมีสุขหรือมีทุกข์เราก็จะรู้ได้เป็นปัจเจกตั้งที่เขาสอนเขาห้
 ามเอาไว้เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีนั้นก็ไปอีกเรื่องหนึ่ง
 เพราะมนุษย์ทั้งหลายนี้ต้องการให้เป็นระเบียบเรียบร้อยดีงาม
 แต่ทุกคนก็พยายามที่จะฝ่าฝืนเยอะเยอะทั่วโลก แล้วมันจะมีความสุขกันได้ยังไง
 อันนี้แหละต้องเฉลิมฉลองใจเราให้มีศีลมีธรรมมีกฎมีระเบียบตัวเองเข้าตีขึ้นมาวันนี้เราควรจะทำอะไรวางเม
 นุรายการไว้เลยเรามีหน้าที่อะไรคนทำครัวหรือคนเช็ดถูบ้านหรือปัดกวาดหรือคนเช็ดทำความสะอาดหรือค
 นที่จะทำหน้าที่อะไรมีหน้าที่อะไรในการทำหน้าที่การงานแบ่งกันทำช่วยกันทำนั้นณะสามัคคีธรรมพระพุทธ
 ธเจ้าสอนไว้ว่า สุขขา สุขขุ สุขส สามัคคี ความพร้อมเพรียงของหมู่ทำให้เกิดสุข
 แล้วก็จะทำให้เกิดความสงบสุขสันติสุขเกิดขึ้น
 งานมากก็จะได้เป็นงานน้อยเดียวเดียวเสร็จจะได้ไปทำงานอย่างอื่นต่อไปอีกแล้วเราก็จะรู้ว่าเนียเออ!
 พระอาจารย์ท่านก็ไม่เคยมีครอบครัวไม่มีอะไรหรอก
 ก็อยู่ปากีอาศัยพิจารณาพวกโยมที่มานี้แหละไม่ได้ไปพิจารณาที่เหนเอาของจริงที่ได้ไปบิณฑบาตรผ่านไป

เห็นไปพิจารณาไปนั้นแฉะแล้วก็เปรียบเทียบว่ามันสุขมันทุกข์มันอนิจจัง ทุกขังยังงัย
อนัตตตายังงัยเนี่ยแต่ละวันๆเนี่ย
ความจริงอนิจจังเนี่ยเห็นมัยเข้าก็ผ่านไปอีกแล้วอนิจจังไปแล้วกลางวันเดี๋ยวก็นั่งค้ำอนัตตาไปอีกแล้วอีกวัน
หนึ่งแล้วอีกคืนหนึ่งแล้ว เราก็ไม่ได้คิดถึงเรื่องอนิจจังทุกขังอนัตตาแล้วก็มาสนุกสนานเฮฮาเข้าไป
บางคนก็เล่นการพนันกันทั้งวันทั้งคืนเห็นมัยทัวๆไป
เพราะฉะนั้นเราอย่าไปเอาเยี่ยงอย่างจากตัวอย่างที่ไม่ดีไม่เอา
เพราะฉะนั้นเราตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปเฉลิมฉลองใจของเราให้มีความสุขสันติสุขตั้งจิตเจตนาไว้ให้อยู่ใน
ศีลในธรรมอยู่ในกฎหมายบ้านเมืองอย่าสร้างความสะดวกผ่อนให้ใครๆเนี่ยมีหน้าที่อะไรก็ต้องทำตาม
ทุกหน้าที่มีความสำคัญแล้วก็มันจะแบ่งเบาภาระกันไปเองจะได้ไม่เป็นทุกข์ไม่จำเป็นทุกข์กันหมดเลยใครห
นำที่รอนกันไปหมดหน้าที่ไม่เป็นหน้าที่คนนั้นไม่ทำหน้าที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่คนนั้นเอาวัดเอาเปรียบทะเลาะวิว
าทบาดหมางกันเดี๋ยวก็นั่งกันตายอีกเยอะเยอะไปหมดเลยเนี่ยเห็นมัย
เราจะเห็นว่าธรรมชาติของพระพุทธเจ้าแต่ละข้อๆเนี่ยมีความหมายมากมาย
ทำให้ผู้ปฏิบัติเข้าถึงความพ้นทุกข์ในปัจจุบันก็ได้ เขาเรียกว่าเป็นสุขทั้งทางโลกทางธรรม
สุขอย่างยิ่งคือพระนิพพานคือว่างหมดเลยเนี่ยทั้งหมดเลยสุขเล็กน้อยเพื่อสุขส่วนใหญ่สุขใหญ่ก็ต้องทำจิ
ตให้ว่างให้หมด
นั่นนะถ้าเราจะแก้ไขชีวิตที่หนักที่แก้ไขไม่ได้ก็แก้ได้ด้วยวิธีการทำความว่างทำจิตให้ว่างแล้วมันก็จะไม่ได้ไม่
มีทุกข์ทำความคุ้นเคยไปตั้งแต่เดี๋ยวนี้นี้ ไม่ใช่รอให้ทุกข์เกิดแล้วมาทำใจไม่มีทางหรอก
เราต้องทำใจให้ว่างตั้งแต่ยังไม่มีทุกข์ครั้งทุกข์เกิดขึ้นมีก็เหมือนไม่มีเพราะอะไร?
เพราะเรารู้เรายอมรับความจริงว่าเออ! มีก็เหมือนไม่มีเพราะอะไร?
เพราะเราทำความคุ้นเคยกับความว่างไว้แล้วมีทุกข์มันก็ว่างมีสุขก็ว่างเพราะฉะนั้นมีสุขมีทุกข์ก็ต้องว่างเหม
อกันไม่มีใครดีกว่าใคร
เพราะฉะนั้นไอ้ทุกข์ขนาดไหนก็ตามถ้าเรามีอุบายปัญญาตามนัยยะของพระพุทธเจ้าแล้ว
เราไม่ต้องกลัวทุกข์อยู่ที่ไหนเราก็ทำสุขให้เกิดขึ้นกับใจได้เพราะเราไม่ได้เบียดเบียนตนและผู้อื่นให้เดือดร้อน
นกรรมเวรวิบากกรรมเวรเศษกรรมเวรของเราก็ไม่มี
เมื่อเราไม่มีกรรมเวรวิบากกรรมเวรใครจะมาทำให้เราทุกข์ได้เป็นไปไม่ได้
เพราะเรารู้ตัวเองเรารู้ว่าเรามีหน้าที่ต้องไม่เบียดเบียนใครให้เดือดร้อนไม่ตามใจตัวเอง
จิตของเราก็จะสงบระงับไป ทำจิตของเราให้ว่างเปล่าได้
ไม่ยึดติดใดๆในโลกเพราะรู้ว่าไม่ใช่ของเราเดี๋ยวก็นอนิจจังไปแล้วเข้ากินอิ่มแล้วเดี๋ยวยายปายเย็นก็ถ่ายออกไป
ปหมดแล้ว ไม่มีอะไรเป็นของเราเลยซักอย่าง
ทั้งข้าวปลาอาหารจตุปัจจัย๔เครื่องนุ่งห่มมันเศร้าหมองก็ต้องซัก ต้องทำความสะอาด
มันเศร้าหมองมันก็อนิจจังถ้ามันขาดปะขึ้นมาเราก็จะเห็นว่าเออ!
มันอนิจจังทำยสุดมันเปื่อยแล้วมันใช้ไม่ได้แล้ว แต่สำหรับพระท่านยังเอามาทำผ้าเช็ดเท้า ทำผ้าชีวี
ทำผ้าหนุนทำนี่ได้ไม่ไปทิ้งเสียของ

เนี่ยอุบายปัญญาพระพุทธเจ้าสอนให้เห็นคุณค่าแม้ของเล็กน้อยก็มีคุณค่าเพราะทุกสิ่งทุกอย่างสร้างขึ้นมาทำขึ้นมาด้วยปัญญาเนี่ยเป็นปัญญาบารมีเราต้องเคารพปัญญาเราก็ต้องพยายามรักษาแล้วก็สร้างขึ้นมาด้วยความขยันหมั่นเพียรเราก็ต้องเคารพเป็นธรรมวิริยะความเพียรก็เป็นธรรมชั้นดีออกแล้วอดทนสร้างขึ้นมาทำขึ้นมาทั้งวันทั้งคืนไม่ไปไหนต้องทำให้เสร็จ

เราก็เคารพในธรรมข้อสันติธรรมในนี้

สัจจะมีความจริงใจที่จะทำเราก็ต้องเคารพเนี่ยแต่ละข้อแต่ละข้อเนี่ยมีความหมายยิ่งใหญ่ไพศาลอธิษฐานปรารถนาต้องให้ได้ให้สำเร็จแน่นอนให้ใช้การได้

ตามที่เราประสงค์ทำขึ้นมาถึงไม่เป็นประโยชน์แก่เราก็อาจเป็นประโยชน์แก่คนอื่น

เราจะทำแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์เท่านั้นไม่เป็นประโยชน์เราจะไม่ทำ

เราจะพูดสิ่งที่เป็นประโยชน์เท่านั้นไม่เป็นประโยชน์เราจะไม่พูด

พูดแล้วเราก็ต้องทำไม่พูดเราก็ต้องทำเพราะฉะนั้นเราทำสิ่งที่เป็นประโยชน์เราทำดีกว่าเพราะถ้าเราไม่ทำแล้วเราก็จะเป็นทุกข์ด้วย

แล้วก็ถ้าเราพูดออกไปแล้วเขาเห็นเขาไม่ถูกใจคนอื่นที่มีคนละความเห็นกันเขาก็สร้างทุกข์โทษหรือเพิ่มงานให้เราอีกเพราะฉะนั้นพูดก็ต้องทำไม่พูดก็ต้องทำ เพราะฉะนั้นเราทำดีกว่าพูด

พูดแล้วเขาไม่พอใจเขาจะกลั่นแกล้งเรามากขึ้นอีก เพราะเราต้องเคารพในธรรม

อธิษฐานธรรมก็คือตั้งใจปรารถนาไว้เลยว่าเรามีหน้าที่อะไรแต่วันต้องทำให้เสร็จ

ที่พระพุทธเจ้าว่าการงานไม่คั่งค้างเป็นมงคล เป็นดินพอกหางหมูมีแต่สกปรกเลอะเทอะตัวเอง

เข้าใกล้ที่ไหนก็เปอะเปื้อนเลอะเทอะที่นั่น หนักจะเปื้อน เดี๋ยวนี้

นอนที่ไหนก็หนักๆอกรกใจตัวเองหนักๆอกรกใจคนอื่นเข้าสังคัมสมาคัมกับใครเขาไม่ได้เนี่ยเพราะตัวเองเนี่ยไม่ค่อยได้ทำความดีอะไรไม่ค่อยได้ปรารถนาดีอะไรไม่เป็นที่รู้จักของใครๆคือไม่ได้ทำประโยชน์ให้ใครๆเนี่ย

เพราะฉะนั้นเมตตาความรักใคร่ก็คือรักใคร่ในความดีที่เราตั้งใจที่จะทำ

รักใคร่ในทานไม่ใช่ไปรักใคร่ในหนุ่มในสาวนะเมตตาของพระพุทธเจ้านี้กว้างขวาง

เมตตาในทานเมตตาในศีลหมายถึงรักใคร่ในทาน รักใคร่ในศีล รักใคร่ในเนกขัมมะรักใคร่ในปัญญา

รักใคร่ในวิริยะ

รักใคร่ในขันติในสัจจะในอธิษฐานในปรารถนารักเมตตาไปให้หมดเลยแล้วก็วางเฉยเพราะเราไม่ต้องไปล่วงเกินนะเพราะสิ่งที่เราเห็นเป็นสิ่งที่เรารักทั้งนั้นเลยไม่ควรไปทำลายที่พระพุทธเจ้ายกย่องว่าโลกิยปรตมมุกิภา

เมตตวา เมตตาธรรมค้ำจุนโลกคือเมตตาเห็นแล้วว่าเออ!

เราไม่ไปสร้างไม่ไปทำลายเขาใครเขาทำไว้ดีแล้วดีแล้วเราก็ไมโทนาสาธุเขาไปเนี่ย

เมื่อเราไม่ได้สร้างเองเราก็มีมุทิตาพลอยยินดีกับคนสร้าง แล้วเราก็เป็นสุขทั้งโลกเนี่ยที่พระพุทธเจ้าว่า

โลกิยปรตมมุกิภา เมตตวา

เนี่ยมีความหมายกว้างขวาง

เหมือนกับอาดมายุคตัวอย่างรักทานรักศลิรักเนกขัมมะปัญญาวิริยะขันติสัจจะอธิษฐานเมตตาเมตตาตัวเองเมตตาคนอื่นเนี่ยรักใคร่ตัวเองรักใคร่ในความดีของตัวเองที่ต้องรักษาเอาไว้

แล้วก็ไม่ไปทำลายความรักของคนอื่นเนี่ย

เราก็จะเป็นคนที่สหายธรรมมีแต่ความดีเขาเรียกมีความเมตตาต่อกันและกัน

ทำยสุตดูเบกขาวางเฉยเมื่อความดีถึงที่สุดแล้วทำมานานแล้วแก่เฒ่าแล้วทำอะไรไม่ไหวแล้ว

ที่เนี่ยวางเฉยได้แล้ว ตาดูหูฟังใจคิดนึกไอ้ที่เคยคิดนึกว่าดีไม่ดีกว่าให้หมดเลย

เหมือนมองตาแป๋วใครมาใครเห็นก็ยิ้ม ใครเจตนาดีก็ยิ้มใครเจตนาไม่ดีก็ยิ้ม

เพราะเราไม่มีหน้าที่ไปยุ่งเกี่ยวกับใครๆเนี่ย ต้องฝึกหัดตัดนิสัยไว้ให้ได้มันเนอะจนเฒ่าจนแก่

ยิ้มอย่างเดียวเนี่ยแล้วเราไม่ใช่ยิ้มอย่างเดียวโยมอย่ามาดูถูกยิ้มของอาตมานะ(หัวเราะ)อาตมาเนี่ยเอายิ้มถวายเป็นพุทธบูชา(หัวเราะ)ก่อนเนี่ยมีโยมมาถามอาตมาว่าพระอาจารย์โยมเป็นคนทุกข์คนยากไม่มีเงินไม่ทองไม่มีข้าวไม่มีของอยากทำบุญทำได้ไหม? ได้เอาบุญญาทำบุญก็ได้ เอาแรงทำบุญก็ได้

ไม่มีอะไรยิ้มถวายเป็นพุทธเจ้าบูชาพระธรรมเจ้าพระอรหันต์เจ้ายังได้บุญเลย

เห็นมัยยิ้มของอาตมานี้ยิ้มสยามชนะกินชาติ(หัวเราะ)พวกโยมต้องฝึกหัดตัดนิสัยยิ้มไว้ปลอบใจตัวเอง

ยิ้มได้เมื่อภัยเห็นมัยที่โบราณเขาพูดไว้เนี่ยต้องลงได้หมดเนี่ยวางเฉยให้ได้เนี่ยแล้วเราก็จะเป็นสุขสงบสุขสันติสุขแล้วเราก็ไม่เดือดร้อนกับใครๆไม่มีปัญหา

ยิ้มเขาก็นึกว่าเป็นมิตรเขาก็นึกว่าไม่ไปทำลายเขาไม่ไปกลั่นแกล้งเขาไม่ไปฆ่าเขาไม่ไปประพฤติผิดบุตรภรรยาสามีเขาเพราะยิ้มของเราเป็นยิ้มมาตรฐานยิ้มด้วยความว่างเห็นว่ามันุขยัสต์ว์ทั้งหลายมีผลกรรมมีทุกข์อยู่แล้วเราไม่ต้องไปซ้ำเติมเราแก่เฒ่าแล้วเราก็ยิ้มเอายิ้มปลอบใจเขา(หัวเราะ)แค่นี้เราก็มีส่วนบุญให้ช่วยเขา

เบาใจไม่ต้องมาหวาดระแวงเราว่าเรานี้ไม่ทำร้ายไม่ทำอันตรายเขาแน่เนี่ยจึงจะได้ประโยชน์สูงสุด

ถ้าเราทำได้เนี่ยเป็นนิจศีลเป็นกัจจัตถ์เลยเนี่ยนิจศีลเนี่ยหมายถึงเป็นกัจจัตถ์ทุกวัน

ใครไปใครมาก็ยิ้มๆต้อนรับไม่ได้ไปหาเรื่องหาราวเขา ไม่ต้องไปลบหลู่ดูหมิ่นใคร

เพราะทุกคนเกิดมาเลือกไม่ได้

เกิดมาในฐานะความเป็นอยู่ในฐานะเป็นคนทุกข์คนยากเพราะฉะนั้นเรายิ้มรับในฐานะที่เป็นคนดีคนไม่ดี

แต่เราไม่ไปยุ่งกับเขาก็เพื่อรักษาตัวเอง(หัวเราะ)เอายิ้มรักษาตัวเองรักษาใจตัวเอง

เพื่อป้องกันศัตรูไม่ให้ใครมาลวงล้าก้าเกิน

ก็ยิ้มรับยิ้มสู้มีหลายสถานะการณ์เพราะฉะนั้นโยมก็ฝึกหัดยิ้มไป(หัวเราะ)หัดยิ้มกับกระจกนั้นนะพวกผู้หญิงชอบส่องยิ้มถวายเป็นพระพุทธรูปอย่ายิ้มเฉยๆอย่าไปยิ้มกระเรียกระราดไม่ได้ประโยชน์

ต้องยิ้มถวายเป็นพระพุทธรูป พระอริยธรรมบูชา พระอริยสังฆบูชาเนี่ยยิ้มได้ประโยชน์

แล้วเราจะไปไหนมาไหนใครเห็นเราก็ยิ้มให้เราเราก็สบายใจชื่นใจเขาต้อนรับเรา

เขายิ้มให้เราเห็นมัยเพราะฉะนั้นเราก็จะเห็นคุณประโยชน์มากมายเลยที่อาตมาค้นพบเยอะแยะ

อาตมาเนี่ยไม่ธรรมดาเพราะใช้สติปัญญาคิดเล็กคิดน้อยถ้าเป็นคนอื่นก็ตามหาว่าจู้จี้จุกจิกยิ่งกว่าผู้หญิงอีก(หัวเราะ)ต้องว่าอย่างนี้ แต่อาตมาคิดดีเพื่อให้เกิดประโยชน์ทุกเรื่องสามารถหยิบมาใช้ประโยชน์ได้หมด

เหมือนผู้วิเศษหยิบมาใช้เป็นอาวุธยุทธโศปกรณ์ได้หยิบอะไรขึ้นมาใช้ก็หยิบมาใช้ให้รู้เข้าใจเร็วรู้ได้

เนี่ยมุตโตทัยก็คือสิ่งที่มองข้ามไปข้ามมาเนี่ย รู้ง่ายเข้าใจเร็วเขามาเนี่ยรู้ง่ายเข้าใจเร็วเนี่ยมุตโตทัย

อาตมาไม่ได้ไปศึกษา

บางคนก็พูดถึงมุตโตทัยตัวเองยังไม่รู้มุตโตทัยเป็นยังงัยเนี่ยสิ่งละอันพันละน้อยที่มองข้ามกันไปข้ามกันมาเนี่ย

แต่พระพุทธเจ้าพระธรรมเจ้าพระอรหันต์ที่มีความเพียรที่ใครต่อการศึกษาเนี่ยจะรู้ง่ายเข้าใจเร็ว

ถ้าเราไปมัวมองข้ามอย่างนี้โยมก็คิดไม่ถึง ทำไมพระอาจารย์จึงมาเทศน์มาสอนอย่างนี้

ก็พวกฉันเป็นครูทั้งนั้นเลย(หัวเราะ)เนี่ยอาตมาต้องเอาสิ่งที่โยมไม่รู้เอามาสอนให้รู้ แล้วมันก็จะได้ว่าเอา!

มีศัพทภาพพระพุทธเจ้าเป็นพระบรมครูอย่างไรหรือเป็นโลกวิทูผู้รู้แจ้งโลกอย่างไรเนี่ย

อย่างอาตมาเป็นเหลนศิษย์เหลนๆของศิษย์ยังเอาพระพุทธโฆษาของพระองค์มาพูดให้ฟังได้เนี่ยเห็นมั๊ยก็

แสดงว่าเชื้อสายคือเชื้อศีลเชื้อธรรม สายศีลสายธรรมของพระพุทธเจ้ายังมีอยู่ ยังไม่ขาดหายไปไหน

ไม่มันแล้วก็ได้ไม่ได้ไอ้พวกที่เกียจคร้านหาकिनานอนหานั้นไม่ได้เรื่องนะสาวกพระพุทธเจ้ามาอ้างเป็นสาวก

พระพุทธเจ้าแต่ไม่ได้ศึกษาอบรมจิต

ไม่ได้พิจารณาศีลพิจารณาธรรมเพื่อทำความเข้าใจในศีลในธรรมเพื่อให้เกิดเป็นนิยานิกรรมทำความรู้นี้

นให้เป็นประโยชน์ให้พ้นทุกข์ ทำให้เกิดประโยชน์สุขแก่ตนและคนอื่นต้องว่าอย่างนี้

ชาวบ้านที่เขาไปมอทนาให้โยมรู้ไว้เนาะที่โยมเอาของมาใส่บาตรใส่บาตรเนี่ยโยมต้องคิดอย่างเดียวว่าขอให้ท่าน

เป็นตัวแทนของโยมด้วยโยมไม่มีโอกาสมาประพฤติปฏิบัติด้วยข้าวด้วยน้ำอันนี้ขนมนมเนยะอะไรของโยม

ที่ถวายนั้นแหละขอให้ท่านเป็นตัวแทนให้โยมด้วยเพราะโยมไม่มีโอกาสโยมมีเวรมีกรรมต้องทำงานทำมาหา

เงินอะไรต่อมิอะไรยังมีทุกข์เดือดร้อนมากมายขอให้มีส่วนขอให้ท่านเป็นตัวแทนของโยมท่านได้รู้ศีลรู้ธรรม

มาได้ประพฤติปฏิบัติธรรมก็ขอให้โยมมีส่วนเป็นส่วนบุญส่วนกุศลให้รู้ง่ายเข้าใจเร็วบ้างเนี่ย

พระที่มีสติปัญญาที่ท่านได้ศึกษาเล่าเรียนอบรมแล้วท่านก็จะมาแนะนำสั่งสอนโยมให้รู้ตามแล้วเข้าใจตาม

แล้วก็จะได้ว่าจงจิตจงใจว่าเอา!

เนี่ยเราทำงานเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าเนี่ยเป็นเพราะกรรมวิบากกรรมเราทำไว้ไม่ดี เราจึงต้องมามีผลกรรม

กรรมดีกรรมเลวกรรมชั่วต่างๆที่ทำให้เราเป็นทุกข์นั้นแหละเป็นวิบากกรรมทั้งหมดเลยที่เราทำไว้ไม่ดี

ไอ้ที่เขาทำดีแล้วก็เห็นมั๊ย อย่างพวกโยมทำงานกันทั้งวันทั้งคืน แล้วพวกกรรมกรนี่เหนื่อยยาก

ทั้งวันทั้งคืนเนี่ยบางคนเข็นแก็งเดียวกินไม่หมดเลยเป็นปีเลยไอ้พวกโยมที่ไปทำยังไม่พอกินพอใช้กันเลยเนี่ย

มันต่างกันถึงขนาดนี้ แล้วโยมว่ามีเวรมีกรรมใหม่เนี่ยดูเทียบกันดู ใครมีบุญมีบาป

ใครมีเวรมีกรรมขนาดไหน ทำไมคนอื่นจึงหาได้ง่ายทำไมเราจึงหาได้ยาก

ยังต้องไปกู้หนี้ยืมสินเข้ามายังต้องไปลงทุนลงแรงอีกเนี่ยหมดเพราะฉะนั้นปัจจุบัคเนี่ยในหลวงท่านก็สอน

โครงการพระราชดำริปลูกข้าวแกล้งดินเนี่ย ไอ้คำว่าแกล้งดินเนี่ย ไอ้ดินมันไม่ใช่ไปแกล้งมันง่าย

ตามความหมายของพระองค์ก็หมายถึงว่าที่อาตมาเคยพูดให้ฟังนั้นนะ ดินมันเปรี้ยว

ทำยังงัยจึงจะให้มันหายเปรี้ยว เราก็เติมสารอะไรลงไปนั่นแหละคลุกเคล้ากันไป แกล้งไม่ให้มันปกติ

คำว่าแกล้งคือไม่ให้อยู่เป็นสุขหรือไม่ให้เหมือนเดิมเนี่ยเหมือนกับเกษตรเนี่ยถ้าเราดูเราเข้าใจหลักแล้วง่าย

มีใช้ของยากเลย

ไอ้ที่ไหนจืดดินจืดก็เอาเกลือใส่บ้างอะไรต่อมิอะไรใส่ไปเดี๋ยวมันก็ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเป็นดินที่มีคุณภาพ

ปลูกแล้วได้ผลไอ้ที่ปลูกแล้วไม่ได้ผลนั้นนะเพราะธาตุในดินหรืออาหารในดินมันหมดแล้วเราไม่เห็นแก้ตัวที่

เราจะต้องให้อาหารดินบ้างนั่นแหละจึงเรียกว่าสำนึกในพระคุณของแผ่นดิน
 เนี่ยต้องสรุปลงตรงนี้เนี่ยคุณของแผ่นดินที่เลี้ยงตัวเลี้ยงครอบครัวเรามาจนกระทั่งปู่ย่าตายายจนถึงรุ่นเรา
 แล้วจะไปถึงลูกหลานเหลนอีกเนี่ยไม่ใช่ของยากเลยถ้าเรามีปัญญาแล้วรู้จักประสานว่าไอ้เนี่ยของสิ่งนี้มันเปรี๊
 ยวหวานมันเค็มเผ็ดเผื่อนฝาดขมจี๊ดดินมันอยู่ลักษณะใด มันมีอยู่สรรพเนี่ย
 เราจะผสมผสมมันเปรี๊ยวเกินไปเราก็ลดดีกรีมันลงมา
 เหมือนหมอลำเขาเนี่ยฆ่าพิษของตัวนั้นตัวนี้แล้วก็มาประกอบเป็นยารักษาโรคได้เยอะเยอะไปหมดเลยเนี่ย
 สัพพัญญูรู้ทุกอย่างถ้าเราตั้งใจประพฤติปฏิบัติชอบเนี่ยไม่ต้องไปศึกษาเลย
 อาตมาพออ่านก็รู้เข้าใจแล้วได้ยินหรือฟังก็รู้เข้าใจแล้วไม่ต้องมีใครบอก
 เพราะเรารู้หลักตามพระพุทธโอวาทตามที่พระพุทธเจ้าสอนไว้
 เป็นคลังวิชาสูงสุดเลยทั้งทางโลกทางธรรมมุ่งแสดงไว้หมดครบถ้วน
 ไม่นี่สัพพัญญุตญาณหรือไม่พ้นสัพพัญญุตญาณคือความรู้ของพระองค์ไปได้ไม่พ้นทิพย์จักขุญาณ
 พุทธจักขุญาณ สมันตจักขุญาณ มังสจักขุญาณ ปัญญาจักขุญาณไฉยเยอะเยอะไปเลย
 ที่อาตมาเขียนไว้ในสังฆทานเนี่ย
 พระพุทธเจ้ารู้มีความรู้ความเห็นมากมายอาตมาก็เอามาเขียนจะได้รู้ได้เห็นว่ามีคุณ
 งามพิศดารของมันเองอีกเยอะเยอะโยมมีความพยายามขนาดไหน โยมต้องการอะไร
 เนี่ยพระพุทธเจ้าสอนไว้ทุกเรื่องเลยเนี่ยปัญญาระดับไหน ถ้าโยมทำจิตให้ว่างได้นั้นแหละสูงสุดแล้ว สัพเพ
 ธัมมา อนัตตาสูงสุดแล้ว
 โยมไปเอาสูงสุดนั้นก็จบเลยต้องว่าจบมหาวิทยาลัยใช้วิทยาลัยยังไม่จบเลยเพราะยังมีทุกซอกมากมายยังมี
 ปัญหาให้แก่อีกมากมายยังใช้ประโยชน์ไม่ครบถ้วนด้วย
 แต่ของพระองค์เนี่ยแก้ไขได้หมดเลยเนี่ยทำจิตให้ว่างนิพพานัง ปรมัง สุญญังเนี่ยครบถ้วนต้องว่าอย่างนี้
 ว่าพระองค์สามารถแสดงธรรม
 เราได้แล้วเราเป็นคนรู้แล้วเราจะทำอะไรให้เป็นของง่ายเราไม่มีเวลาเราต้องเจียมตัวว่ามักน้อยสันโดษหรือ
 อธิบายว่าเราคนทุกข์คนจนจะนั่นเรี่ยวแรงกำลังความสามารถไม่พอเนี่ยแต่เรารู้ถึงจุดสูงสุดว่าเอา!
 เนี่ยต้องทำจิตให้ว่างถ้าเราทำได้เราก็พ้นทุกข์ได้ เมื่อว่างแล้วไม่มีคนจนไม่มีคนรวยดีไม่มีดีว่างหมด
 สิ่งเหล่านี้ไม่มีในความว่างนั่นแหละ สิ่งเหล่านี้พระพุทธเจ้าสรุปไว้เองนะไม่ใช่อาตมาสรุป
 ถ้าโยมจะถามอาตมาว่าพระองค์แสดงกัมมัฏฐานไว้๔๐กองเนี่ยไว้เพื่อประโยชน์อะไร?
 อาตมาก็บอกโยมง่าย ๆ เป็นวิธีการที่ขจัดขยะอารมณ์มะเร็งอารมณ์ให้เหลือเพียงเอกัคคตารมณ์อารมณ์เดียว
 วนเหลือเอกัคคตาคิดจิตเดียวเหลือเหลือเอกัคคตาธรรมธรรมเดียว
 เนี่ยจากมากให้เหลือหนึ่งพอมันชำนาญชำนาญเข้าหนึ่งก็ไม่ให้มีพระพุทธเจ้าสรุปไว้อีกสัพเพ ธัมมา
 อนัตตา สัพเพ ธัมมา อนัตตาเนี่ยทั้งธรรมและอธรรมก็ให้ว่างเปล่าไปให้หมดนั่นแหละจึงเข้าถึงนิพพานัง
 ปรมัง สุญญังที่แท้จริง ความจริงสิ่งที่พระองค์สอนมาก็ปูพื้นฐานมาตลอด
 ถ้าใครศึกษาเล่าเรียนใครมีสติปัญญาก็รู้แจ้งแทงตลอดได้เลยเหมือนกันมีน้อยยะใกล้เคียงกัน
 ถ้าเปลี่ยนเป็นสมมุติว่าเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนั้นนั่นนะเป็นสมมุติทั้งหมดรูปสมมุติ เสียงสมมุติ กลิ่นสมมุติ

รสสมมุติ โภภฏฐัพพะสมมุติ

ธรรมารมณสมมุติแล้วมันก็หายว่างไปอีกแล้วเดี๋ยวสมมุติใหม่มาอีกแล้วเห็นมัยวันใหม่ เดือนใหม่ ปีใหม่อะไรเนี่ยสมมุติทั้งนั้นก็ไม่เห็นมันวิไลศมาหราชอาณาจักรมีคุณค่าอะไรถ้าเราไม่รู้ว่ามันสมมุติขึ้นมาเราก็จะไปทุกข์กับสมมุตินั้นแหละปีใหม่ไปทำอะไรให้เราเนี่ยปีใหม่ทุกวันเราไปทำอะไรมาก็ปีใหม่แล้ววันใหม่เดือนใหม่ปีใหม่แล้วเราก็เกิดขึ้นมาใหม่

เราก็ควรทำความรู้สิ่งใหม่ที่ยังไม่เกิดขึ้นกับใจเราศีลธรรมไม่เคยมีก็ทำให้เกิดมีขึ้นก็เป็นของใหม่สำหรับเรา ถ้าเราทำเป็นประจำแล้วก็เห็นเป็นธรรมดาหมดเลย

วันเดือนปีก็ไม่มียอะไรเก่าไม่มีอะไรใหม่(หัวเราะ)มันเป็นสมมุติทั้งหมดเราไปยึดติดมันเองเมื่อเราไปยึดติดเขาเรียกอุปาทานยึดถือเมื่อเรายึดถือไว้เราก็เป็นทุกข์ทั้งที่ไม่ใช่เราไม่ใช่ของเรานะแต่เป็นทุกข์ฟรีๆเราก็จะเห็นความโง่งของเจ้านั้นแหละไม่ต้องไปเห็นความโง่งของใครๆเพราะเจ้านั้นแหละโง่งดักดานเองไปยึดสมมุติไปติดสมมุติแล้วก็ไปทุกข์เองร้องห่มร้องไห้เสียใจไปเองทั้งสิ่งเหล่านั้นไม่ได้มีคุณค่าอะไรพิเศษ นั้นแน่ๆเราควรจะทำดีทุกวันด้วย

เรากินทุกวันเพราะสิ่งที่เรากินก็สมบุรณ์ด้วยบารมีข้าวเม็ดหนึ่งก็สมบุรณ์ด้วยบารมีเขาปลูกเขาสร้างขึ้นมาด้วยปัญญาที่เป็นปัญญาบารมีเขาทำมาด้วยความขยันก็เป็นวิริยะบารมี

เขาทำขึ้นมาด้วยความอดทนก็เป็นขันติบารมี ทำด้วยความจริงใจก็เป็นสัจจะบารมี

ทำขึ้นมาปรารถนาให้สำเร็จให้เกิดมรรคเกิดผลคือให้มีลูกมีผลแล้วก็สมบุรณ์ด้วยบารมี

อธิษฐานปรารถนาให้มันเป็นอย่างนั้นให้เป็นตามที่เรต้องการลูกเล็กให้เป็นลูกใหญ่เนี่ยใส่ปุ๋ยเอาน้ำให้มันกินมันก็ไปเพิ่มเข้า

แล้วเราก็จะได้ตามที่เรปรารถนาเนี่ยเมตตารักใคร่ทำทุกวันเหมือนกับเจ้าสมบัติมาถามพระอาจารย์ผมจะปลูกดอกไม้ได้ไหมครับ. ได้ทำไมจะไม่ได้เอ็งรู้วิธีปลูกหรือเปล่าทำงัย?

เอ็งต้องปลูกความรักลงไปด้วยให้น้ำให้ปุ๋ยเหมือนเอ็งไปเข้าไปเย็นไปสายเอ็งต้องเอาปุ๋ยหรือเอาน้ำไปฝากมัน(หัวเราะ)เหมือนเอ็งถือขนมมเนยหรือของขวัญไปให้คนรักนั้นนะเนี่ยวิธีการเดียวกันถ้าเอ็งจะปลูกอะไรทำอะไรเอ็งก็ต้องปลูกความรักลงไปแล้วต้องขยันไปดูแลด้วยเอาใจใส่ด้วยเดี๋ยวเขาองเขาไม่ออกดอกออกผลออกลูกให้(หัวเราะ)อาตมาเนี่ยเข้าใจง่ายรู้ง่ายเข้าใจเร็ว

เนี่ยตอนนี้มันมาแล้วอาตมาก็เอามาเทศน์มาสอนให้โยมว่าอาตมามีอุปบายปัญญามากมายก่ายกองต้องว่าอย่างนี้รู้ง่ายเข้าใจเร็วมันนะปลูกต้นไม้ก็เหมือนปลูกต้นไม้รักมันจริงๆคือมีเมตตาจริงๆแล้วก็ต้องไปเอาใจใส่เอาปุ๋ยเอาน้ำให้มันจริงๆเหมือนเราไปหาหนุ่มมหาสาวทุกวันเข้าเย็นอะไรเนี่ย ไม่ไปมือเปล่าเอาของขวัญไปให้ทุกวัน

แล้วความรักนั้นก็เจริญงอกงามเห็นมัยเดียวก็ให้ดอกให้ผลขึ้นมาเนี่ยเป็นธรรมชาติทั้งนั้นเลย

โยมเขาใจธรรมชาติเนี่ยรู้แจ้งแทงตลอดพระไตรปิฎกเจนจบพระรัตนตรัยเนี่ยยิ่งใหญ่รู้สรรพบารมีเนี่ยไม่ใช่อาตมาพูดเล่นเนี่ยอาตมาพูดเรื่องนั้นเรื่องนี้เนี่ยโยงไปโยงมาสรุปได้หมดนะเข้าตามพระพุทโธวาททั้งนั้น ไม่ได้นอกริดนอกรอยอะไร ไม่ให้โยมเสียประโยชน์ในการฟังโยมก็จะทิ้งว่าเป็นไปได้ยังงัย

ทุกอย่างเป็นธรรมะหมดวัน เดือน ปี วันเดือนปีก็เป็นสมมุติหมดเห็นมัย เพราะฉะนั้นเมื่อเรารู้ธรรมะแล้ว

พระองค์ก็ยังคงสอนให้เราละอึก

ให้ว่างจากบุญจากบาปเนี่ยทั้งดีทั้งชั่วหมดเลยให้ว่างหมดเลยให้ดับให้หมดนั่นนะ หมายถึงดับรู้

ที่แรกเราไม่รู้หมายถึงว่ารู้เป็นวิชาไม่รู้เป็นอวิชา รู้ก็ไปจากจิตไม่รู้ก็ไปจากจิต

เนี่ยทีหลังเรารู้แล้วเนี่ยต้องให้รู้ดับไปด้วยถ้าเรายังไปยึดติดความรู้เราก็ยังมีทุกข์อยู่

เหมือนพวกต็อกเตอร์ปริญญาเอกอะไรพวกเนี่ยมีทุกข์ทั้งนั้นนะเพราะมันยังไม่ยอมรับมันยังดับความรู้ไม่ได้
ที่อาตมาพูดไว้เขียนไว้ในหนังสือธรรมะนะรู้ว่าง

ว่างรู้เนี่ยหมายถึงที่สุดรู้ว่างถ้าเราไม่ทำให้รู้ว่างเนี่ยมันรู้สะเปะสะปะมันรู้ไปทั้งหมด

ที่อาตมาบอกว่าเห็นก็สักแต่เห็นว่าเห็นรู้ก็สักแต่ว่ารู้

อย่าเอาความรู้ความเห็นเราไปใส่ในสิ่งที่เรารู้ใหม่ๆเรารู้แล้วก็ว่างไปเลยไม่ต้องเอาความรู้ใหม่ๆไปปรุงแต่งไป
มต้องไปวิตกวิจารณ์เนี่ยแหละสุดยอด

อาตมาเนี่ยรู้ถึงสุดยอดคือรู้ว่างรู้ดับคือว่างจากรู้เลยแล้วเราก็ให้ว่างจากรู้ไปอีกนั่นนะตอนที่ให้ว่างจากรู้
ก็คือเราจะนิพพานแล้วตอนนี้ก็รู้ไปก่อน(หัวเราะ)ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ไปก่อน

ทีหลังมันจะตายแล้วเรารู้ว่าความตายใกล้เข้ามาแล้วเราก็ต้องว่างจากรู้ใช้สิ่งที่รู้มาทั้งหมดเนี่ยสัมมาทิฏฐิเห็นชอบก็เลิกแล้วไม่มีความเห็นแล้วไอ้ที่ชอบๆก็ว่างหมด

สัมมาสังกัปปไปดำริชอบก็ว่างแล้วไม่มีการดำริแล้วเราจะเข้านิพพานแล้ว

สัมมาวาจาพูดจาชอบก็ต้องว่างหมดไม่มีการพูดแล้วต้องว่างอีก

สัมมากัมมันโตการงานชอบก็ต้องว่างอีกไม่มีการงานแล้วเราจะตายแล้วจะไปนิพพานแล้วจะไปทำอะไรอีก

สัมมาอาชีโวไม่ต้องระลึกลงถึงอาชีพอแล้วไม่มีอาชีพที่จะให้ทำอีกแล้วก็ต้องว่าง

สัมมาวาโยไม่ความพยายามชอบก็ต้องว่างอีกแต่เราต้องเพียรว่างตั้งแต่เดี๋ยวนี้ให้รู้จักว่าความว่างสูงสุดนั่น
แหละเป็นนิพพานถ้าเราจะทำก็ต้องทำตั้งแต่เดี๋ยวนี้ถ้ามันใกล้จะตายแล้วทำไม่ได้แล้วต้องว่างจากความว่าง

สัมมาสติระลึกชอบระลึกถึงพ่อแม่พี่น้องทรัพย์สินสมบัติลูกเมียนั่นเป็นหน้าที่เราที่ต้องระลึกเราก็ต้องถ้าเวลา
มันจะตายแล้วเราจะไปนิพพานแล้วก็ไม่มีการระลึกแล้วต้องว่างจากการระลึกว่างจากสติการระลึกชอบ

สัมมาสมาธิการตั้งใจมั่นเคยตั้งมั่นใจมั่นกับลูกเมียครอบครัวสามีภรรยาหรือรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ
ธรรมารมณ์เราจะตายแล้วเราก็ต้องว่างให้ว่างให้ดับแล้วไม่มีความคิดถึงไม่มีความตั้งใจที่จะไหนอีกแล้วต้อง
ตั้งใจมั่นกับพระนิพพานอย่างเดียว เนี่ยให้โยมรู้ไว้ถึงที่สุดแล้วมันต้องเป็นแบบนี้

ถ้าเราไม่รู้จริงไม่เห็นแจ้งไม่เข้าใจเนี่ยเสียเวลาเปล่าเสียเงินเสียทองเสียเวลา

ไปทั่วโลกเสียเงินเสียทองก็ไม่ได้ไปรู้เรื่องอะไรไม่ได้หลักเกณฑ์อะไร

ทำจิตทำใจอะไรก็ไม่ได้ไม่มีแบบไม่มีแผนเพราะอะไร? เพราะโยมตามใจตัวเอง

นี่ก็อยากจะไปก็ไป(หัวเราะ)นี่ก็มากี่มา เนี่ยตามใจตัวเองด้วย

อย่างบังคับคนอื่นว่าไปนะแกไปนะไม่ไปเดี๋ยวฉันโกรธนะ(หัวเราะ)เยอะเยอะเลยเนี่ยเพราะฉะนั้นไม่ไปเบียด
เบียนตนและผู้อื่นให้เดือดร้อนแค่เนี่ยกินขาดแล้วต้องว่าอย่างนี้

พระพุทธเจ้าของเราเป็นสัพพัญญูรู้ทุกอย่างเนี่ย

อาตมาเอาสิ่งละอันพันละน้อยเขาเรียกฐู่แจ่งแทงตลอดมาแทงตลอดเป็นอันเดียวกันให้เป็นธรรมะ
หมดเลย ให้เป็นนิยานิกรรมนำสัตว์ให้พ้นทุกข์ได้ ใครเชื่อใครปฏิบัติตามนี้ก็พ้นทุกข์แน่นอนไม่ผิดหวัง
เพราะฉะนั้นเมื่อเรารู้เราเข้าใจแล้วเราก็ไม่เสียเวลาเปล่าแล้วที่เรามานั่ง
มาได้ยินได้ฟังเขาเรียกว่ามาเห็นอาตมาก็เป็นทศนะอันเยี่ยมเห็นอันเยี่ยมได้ยินได้ฟังก็ข้อ!
ได้เห็นอันเยี่ยมได้ฟังอันเยี่ยมทั้งนั้นเพราะรู้แล้วเข้าใจแล้ว เจอหน้าอาตมาก็เออ!
ท่านมีแต่สอนเทศน์สอนธรรมให้เราให้พ้นทุกข์เราได้ยินได้ฟังแล้วเกิดปัญญามีความเฉลียวฉลาดขึ้นมาอีก
ยะยะเนี่ยแค่นี้แล้ว!
มีอะไรถามเปิดให้ถามได้(หัวเราะ)มีอะไรอาตมาบอกมีร้อยข้อพันข้อเดี่ยววิจิตรรวดเร็วถ้าโยมสงสัยการป
ระพฤติปฏิบัติสงฆ์ธรรมะของพระพุทธเจ้าข้อใดเอาเลย.....

ชนะชัย เมฆา ผู้ถอดความและจัดพิมพ์
วันศุกร์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕
เวลา ๑๒.๓๑ น.